

Samtalen: Samme formål - forskellige former

Den formelle samtale

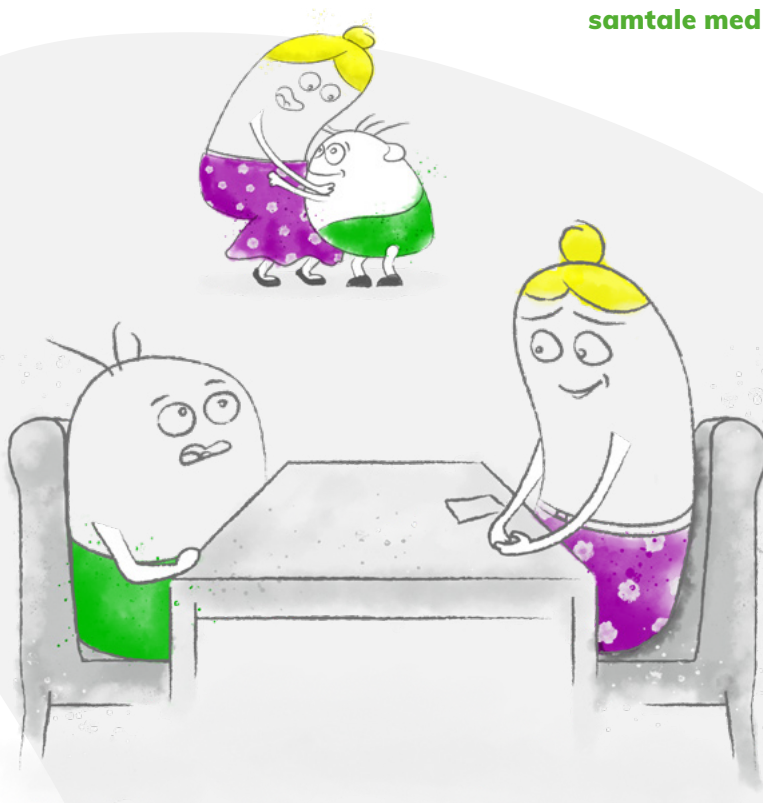
Vi kender alle den almindeligt portrætterede samtale. To mennesker sidder overfor hinanden - ofte med et bord mellem deltagerne. Måske end da i et mindre lokale, som ikke indbyder til meget andet - end blot at sidde der.

Samtalen består i den klassiske samtaleform mellem en, der stiller spørgsmålene og en der giver svar herpå. Der er som oftest en asymmetri i relationen mellem den interviewede og interviewerens - den voksne stiller spørgsmålene - barnet skal svare herpå.

Hensigten med samtalen er at få en større forståelse for barnets oplevede liv, så vi har mulighed for at støtte barnet - der hvor det har brug for det. For nogle fungerer denne samtale form hertil.

Desværre kan en samtale, som er opstillet på denne måde, for visse børn/unge (og for den sags skyld voksne) skabe utryghed og påvirke barnet til at give de svar, som det formoder, at interviewerens vil høre. Og så er vi lige vidt..

Men der findes andre mere trygge og naturlige måder at samtale med et barn og en ung på.

Den (med vilje) uformelle samtale

Rie Thomsen som er Cand.mag. i uddannelsesstudier og psykologi og har skrevet en ph.d. i karrierevejledning, har undersøgt hvilken effekt vejledning i fællesskaber kan have ift. den formelle vejledning. Herunder hvordan vejledere kan arbejde systematisk med at gøre sig tilgængelige for vejledning og samtale.

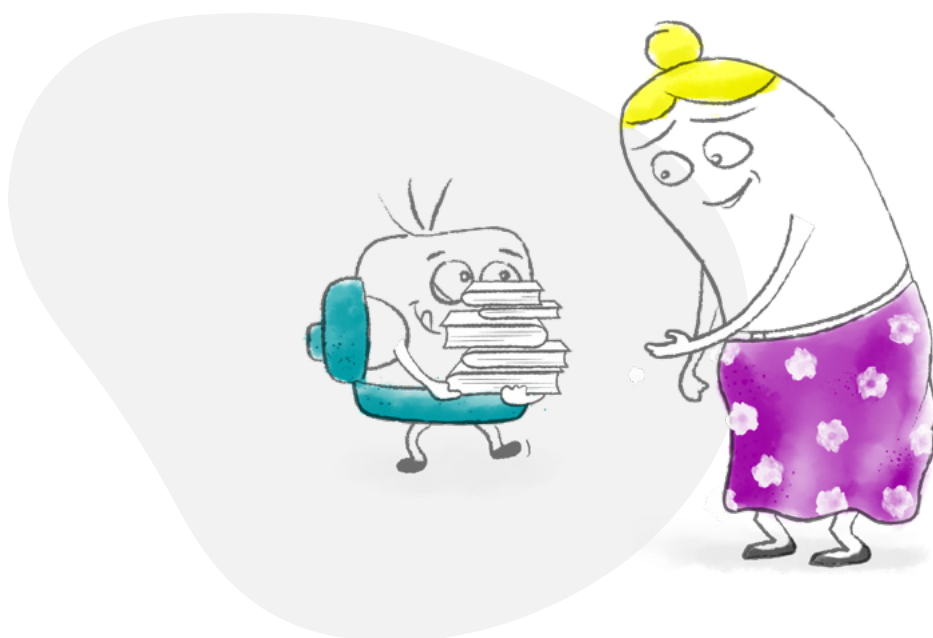
Hun beskriver, at vejledning er særlig populær, når den foregår i det daglige liv – ved opslagstavlen, i kantinen, på gangene og lignende. Her falder det de studerende lettere, mere naturligt og føles mindre kontrollerende at tale. Det handler altså om, at vejlederen skal være ude blandt dem, det handler om, og skabe en mulighed for, at man bare falder i snak. Det kan eksempelvis være læreren, som altid parkerer tre gader væk for at gå forbi børn og forældre på vej til skole, eller tager skolens bagindgang for at være sikker på også at møde specifikke elever, eller pædagogen som er til stede i håndværk og design eller i 10-frikvarteret, så der er tid og rum for samtale.

En uformel samtale handler om at iscenesætte det uformelle, så det opstår med vilje.

En studievejleder i vores undersøgelse, fortæller om, hvordan hun netop anvender denne metode, og hvilken effekt det har i forhold til at kunne samtale med de unge mænd, som er indskrevet på uddannelsesstedet:

” **Jeg ved ikke noget om det de laver (på uddannelsen) – og jeg skal heller ikke vide det, for så kan jeg spørge nysgerrigt og oprigtigt ind til det. Det gør at vi bevæger os naturligt ind på andre emner. De er stolte, når de kan få lov at vise deres faglighed – og jeg bliver gjort til ufarlig.”**

En mor fortæller tilmed, hvordan hendes søn fik tilbudt en samtale med en psykolog i forbindelse med hendes indlæggelse. Drengen sagde ikke to ord til psykologen. Men da han senere stod i hospitalets have og spillede bold med sin bror, kom en ansat ned og spillede med dem, og fik under spillet talt med drengene om deres mors psykiske sygdom. Modern var meget overrasket over, hvor meget drengen spurgte og fortalte i denne ufarlige kontekst.

Sådan kan du tale med børn om psykisk sygdom

Når man med vilje vil skabe det uformelle samtalerum med barnet eller den unge, kan følgende opmærksomheder være anvendelige:

- Et fælles 3. skaber en naturlighed i samtalen. Det kan være en aktivitet som fodbold, tegning eller en leg – men kan ligeså være gåturen efter mælk hos pedellen eller efter bøger på biblioteket.
- Vær nysgerrig på barnets verden og hav ikke en alt for forberedt agenda. Fang udmeldinger fra barnet, som du kan bygge videre på. Oprigtig nysgerrighed fordrer lysten til at dele noget af sig selv med andre.
- Hav tålmodighed. Har barnet ikke lyst at fortælle noget netop denne dag, så har det måske en anden. Hvis du udviser ro og ingen indikationer på tidspres, vil det have en afsmittende effekt på barnet

Kombu

Psykiatrifonden

Hejrevej 43

2400 København NV

Telefon: 39293909

Mail: Kombu@Psykiatrifonden.dk

www.kombu.dk